Uunnværlig om sykdom og svangerskap

ANMELDELSER

PER E. BØRDAHL

Kvinneklubben
Haukeland universitetssykehus

Powrie, Raymond O.

Greene, Michael E.

Camann, William

de Swiet's medical disorders in obstetric practice

5. utg. 808 s, tab, ill. Chichester: Wiley-Blackwell, 2010. Pris GBP 133

ISBN 978-1-4051-4847-4

Maternell død ved svangerskap eller fødsel er en av medisinenens store katastrofer. Blødning, infeksjon, preeklampsi, abort og tromboembolisme er dominerende direkte årsaker globalt. Det er annerledes i den industrialiserte verden. Med bedre sosioøkonomiske vilkår og en utbygd helsetjeneste faller ikke bare den maternelle mortalitetsraten. De direkte

årsakene utgjør også en stadig mindre andel av dødsfallene. De indirekte årsakene, f.eks. knyttet til tidligere eksisterende sykdom eller sykdom som utvikles i svangerskapet, utgjør en økende del.

Det har derfor de siste 20–30 årene utviklet seg en spesiell interesse for, og kunnskap om, hvordan svangerskap og fødsel kan påvirke sykdommer, og hvordan sykdommer kan påvirke svangerskapet. Prekonsepsjonell veiledning er en logisk utvikling i dette grenseområdet mellom fødselshjelp og andre medisinske disipliner.

Michael de Swiet (f. 1941), mangeårig overlege ved Queen Charlotte's Hospital og professor i obstetrikk ved Imperial College School of Medicine i London, har, både gjennom sin lærebok og som leder av årlige kurs, vært en pioner i feltet. Strømmen av medisinske lærebøker vokser nærmest eksponentielt, men bare noen blir klassikere. Det gjelder de Swiets bok, som nå er kommet i femte utgave. De første fire (1984–2002) ble uunnværlige håndbøker for fødselsleger som arbeidet med disse problemstillingene, så å si alltid i nært samarbeid med andre spesialister.

Forfatterne tar utgangspunkt i hvordan fysiologiske endringer i svangerskapet får konsekvenser for de sykdommene den gravide måtte ha, eller som utvikler seg mens hun er gravid. Femte utgave har et annet opplegg enn de foregående. Den kommer denne gang på et amerikansk forlag, det er tre redaktører, mange flere kapitler og tverrfaglige forfatterteam på så å si alle kapitler. de Swiet gir boken gode ord med på veien, men er ikke lenger blant redaktørene. Tidligere hadde de fleste kapitlene én forfatter, og den eneste som er med fra 1995-utgaven, er Chris Redman i Oxford.

Mens forrige utgave hadde 19 forfattere og 21 kapitler, har denne 112 medarbeidere og 50 kapitler. Anestesiologiske perspektiver er tatt med i større grad enn før. Teksten er blitt langt fylldigere, men indeks, tabeller, tekstbokser og oppsummeringer gjør den lett å orientere seg raskt i. Flertallet av forfatterne kommer nå fra USA, og det pedagogiske og oversiktlige elementet i mye amerikansk faglitteratur er med hell overført til den nye «de Swiet».

Jeg har brukt de tidligere utgavene og var noe skeptisk over formatet som var blitt endret. Det var det ingen grunn til. Den er fortsatt et nødvendig hjelpemiddel i prekonsepsjonell veiledning, kontroll av svangerskap og planlegging av forløsning.

Boken bør anskaffes til sykehusbibliotek og av leger som arbeider med svangerskap og fødsel. Den er ingen erstatning for tett tverrfaglig samarbeid, men en uunnværlig hjelper for fødselslegene i tverrfaglige diskusjoner om den enkelte pasient.

Publisert: 18. oktober 2011. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.11.0837

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2023. Lastet ned fra tidsskriftet.no 26. april 2023.